

„Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“

Římskokatolická farnost Tuchoměřice

7.3.2021 (3. neděle postní)

(Ex 20,1-17; Ž 19; 1 Kor 1,22-25; Jn 2,13-25)

Dnešní úryvek z Evangelia nese často v našich překladech titul „očistění chrámu“. Od čeho Ježíš očistil chrám? Od směnárníků a prodavačů (i s ovceci a dobytkem). Tato akce má velký symbolický význam. Směnárníkům rozházel peníze a zpěvračel jim stoly a prodavačům holubů řekl: „Nedělejte z domu mého Otce tržnici!“. Vypadá to, že očistil chrám od peněz a obchodování. Je to první lekce, kterou si můžeme vzít z tohoto prorockého gesta. A je to velmi důležité, protože peníze nedělají problém jenom v Jeruzalémském chrámu. Peníze jsou dobrý sluha, ale špatný pán, jak se říká. Ježíš to řekl jinak: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu“. Peníze (nebo mamon) jsou jedny z model, které můžeme mít místo Boha v našem životě a před kterými Bůh varoval izraelský lid po vyjití z Egypta.

Slyšeli jsme to v prvním čtení. „Já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiné bohy mimo mě. Neuděláš si modlu. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit“. Jde o to, abychom byli svobodní, abychom se nestali znovu otroky. Bůh nevyvedl izraelský lid z domu otroctví, aby otročil něčemu jinému. Často si myslíme, že modlářství už není náš problém. Ale je to pravda? Jsme si jisti, že se ve svém životě neklaníme a nesloužíme jinému bohu? Že peníze, úspěch, uznání, moc, kariéra nebo i vztahy nevezly místo Bohu v našem životě, první nebo jediné místo? A to ještě nemluvíme o závislostech (na alkoholu, drogách, pornografii nebo internetu a sociálních sítích). A celé Desatero je o tom. Židé nenazývají desatero „10 přikázání“, ale „deset slov“. A to mění úplně přístup k tomu. Desatero není něco, co nás omezuje, ale naopak to jsou slova osvobození od

všech druhů otroctví: od otročení majetku, vztahům, práci atd. A také od otročení penězům, sexu a moci, těmto třem hlavním pokušením naší doby. Když jsem byl mladý, přečetl jsem komentář desatera, který se nazýval „desetkrát svobodní“. Během této postní doby můžeme prosit o milost osvobození od všeho, co nás zotročuje.

Ale Ježíšovo prorocké gesto, když očistil chrám, má ještě hlubší smysl. Směnárníci a prodavači nebyli v chrámu náhodou. Měli důležitou roli ve fungování chrámu. V chrámu se obětovala zvířata a právě prodavači byli tady, aby poskytovali zvířata k obětování (aby poutníci, kteří přicházeli z daleka, si nemuseli všechno přinášet sebou). A v chrámě bylo zakázáno používat římské peníze, protože nesly obraz císaře s nadpisem „božský císař“. Pro židy použit tyto peníze v chrámu, by se podobalo modloslužbě, proto byli přítomni směnárníci, kteří směnili římské peníze za speciální chrámovou měnu. Když Ježíš vyhnal prodavače (s jejich ovceci a býčky) a směnárníky, ve skutečnosti zastavil chod chrámu, protože znemožnil oběti. Potom může říct „zbořte tento chrám a ve třech dnech jej zase postavím“: Symbolicky už ho zbořil, protože znemožnil jeho normální fungování. Toto Ježíšovo prorocké gesto, doprovázené prorockými slovy o chrámu jeho těla, naznačuje, že brzo rituální oběti už nebudou nutné, protože Ježíš sám bude zároveň chrámem, obětí a knězem nové smlouvy. Nedivme se, že to jeho učedníci pochopili až po jeho vzkříšení! Ale my jsme už „uvěřili Písmu i slovům, která Ježíš řekl“, a můžeme si všimnout, že mezi těmi deseti slovy není nic o oběti v chrámu. Smlouva s Bohem nespočívá v rituálech, ale v životě, ve vztazích: ve vztahu k Bohu (1. část desatera) a vztahu k ostatním (2. část). A nezapomínejme na to, že základem je ona první věta, která pro židovskou tradici není jenom „řečnickým úvodem“, ale samotným prvním přikázáním: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví“.

Ať tato postní doba je pro každého z nás příležitostí jít dál na cestě osvobození od všeho, co nám brání žít naplno s Bohem a s bratry a sestrami, a ať tato cesta obrácení nás přivede blíže k živému Bohu, který koná stále i dnes znamení a zázraky v lidských životech.

Otec Alain Cleysac CCN, administrátor farnosti